

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
LINO FARRUGIA SACCO**

Seduta ta' l-24 ta' Settembru, 2010

Citazzjoni Numru. 573/2005

Anthony Caruana & Sons Limited (C 7512) u b'nota tal-11
ta' Awwissu 2009 assumiet l-atti tal-kawza Wands Limited
u b'nota tas-26 ta' Awwissu 2009, assumiet l-atti Farsons
Beverage Imports Company Limited
vs
Christopher Caruana

Il-Qorti,

A. CITAZZJONI:

Rat ic-citazzjoni tas-socjeta` attrici li biha ippremettiet:

Illi Christopher Caruana kien impjegat bhala *General Manager* mas-socjeta` attrici ghall-perjodu definit ta' tliet snin bejn it-13 ta' Marzu 2003 u t-12 ta' Marzu 2006 u dana permezz ta' kuntratt ta' impieg datat 7 ta' Marzu 2003, li gie prezentat mac-citazzjoni u immarkat Dok ACS1.

Illi fir-rwol tieghu ta' General Manager tas-socjeta` attrici, Caruana kien responsabbli ghall-bejgh u *marketing* tal-varji prodotti li kienet timporta s-socjeta` attrici; kien responsabbli ghat-tfassil ta' *policies* tas-socjeta` attrici; kien responsabbli ghall-impjegati kollha; kif ukoll kien depozitarju ta' kull informazzjoni relatata man-negozju u l-impjegati tas-socjeta` attrici.

Illi bhala *General Manager* tas-socjeta` attrici, Caruana kellu d-dmir li jagixxi eskklusivament fl-interess tas-socjeta` attrici, kellu jipprotegi l-interessi taghha, u kien jaf informazzjoni kunfidenzjali, kien qed jokkupa post ta' fiducja u ghalhekk ghandu jitqies bhala fiducjarju fis-sens kontemplat fl-Artikolu 1124A tal-Kodici Civili.

Illi konsegwentement il-partijiet qablu li jitterminaw dan il-kuntratt ta' impjieg u dan permezz ta' skrittura privata iffirmata bejn l-istess partijiet fis-27 ta' Settembru 2004, liema skrittura giet prezentata mac-citazzjoni u immarkata Dok ACS 2.

Illi immedjatament wara li gie bi qbil itterminat il-perjodu tal-impieg tieghu, is-socjeta` attrici saret taf illi l-konvenut beda jxerred notizzji li jaghmlu u jistghu jaghmlu hsara lis-socjeta` attrici u dan bi ksur ta' l-Artikolu 34 tal-Kodici tal-Kummerc; beda javvicina klijenti u fornituri ta' l-istess socjeta` attrici bl-iskop illi dawn ma jkomplux jaghmlu negozju mas-socjeta` attrici izda jibdew jaghmlu negozju mal-konvneut jew mas-socjeta` Red October Limited (C21883) li fiha l-istess Caruana huwa kemm azzjonist maggoritarju kif ukoll direttur [hekk kif muri mill-estratt mahrug mir-Registru tal-Kumpanija li gie prezentat mac-citazzjoni u immarkat Dok ACS3] u dan bi ksur ta' l-iskruttura ta' terminazzjoni datata 27 ta' Settembru 2004 kif ukoll bi ksur tal-obbligazzjonijiet fiducjarji tieghu a bazi tal-Artikolu 1124A tal-Kodici Civili; beda javvicina impjegati ta' l-istess socjeta` attrici bl-iskop illi dawn jitterminaw l-impjieg taghhom mas-socjeta` attrici u jimpjegaw ruhhom mal-konvenut jew mas-socjeta` Red October Limited u dan bi ksur tal-iskruttura ta' terminazzjoni datata 27 ta' Settembru 2004 kif ukoll bi ksur ta' l-obbligazzjonijiet fiducjarji tieghu a bazi tal-

Artikolu 1124A tal-Kodici Civili; kif ukoll beda juza u jiehu vantagg minn informazzjoni kunfidenzjali dwar is-socjeta` attrici li hu kien fdat biha u li kellu access ghalha fiz-zmien ta' l-impjieg tieghu u dan bi ksur car tal-kundizzjonijiet naxxenti mill-kuntratt ta' l-impjieg datat 7 ta' Marzu 2003 kif ukoll bi ksur ta' l-obbligazzjonijiet fiducjarji tieghu a bazi ta' l-Artikolu 1124A tal-Kodici Civili.

Illi huwa intollerabbli li persuna li tigi fdata b'informazzjoni privata u kummercjali tuza l-istess informazzjoni a beneficcju u profitt taghha stess a skaptiu tal-proprietarju ta' l-istess.

Illi s-socjeta` attrici kienet u qeghda u ghada tista' ssofri danni ingenti minhabba l-agir abusiv u illegali tal-konvenut.

Is-socjeta` attrici talbet lill-Qorti:

1. Tiddikjara u tiddeciedi li l-konvenut bl-agir tieghu naqas u qieghed jonqos milli jottempera ruhu mal-provvedimenti ta' l-Artikolu 34 tal-Kodici tal-Kummerc u konsegwentement tikkundanna lill-konvenut ihallas is-somma ta' Lm500, jew somma ohra verjuri li tigi iffissata mill-Qorti bhala penali skond id-disposizzjoni ta' l-Artikolu 37(3) tal-Kodici tal-Kummerc;

2. Tiddikjara u tiddeciedi li l-konvenut bl-agir tieghu naqas u qieghed jonqos milli josserva l-provvedimenti tal-Artikolu 1124A tal-Kodici Civili u li b'dan ikkaguna danni kif ser jigi ippruvat waqt it-trattazzjoni tal-kawza;

3. Tillikwida d-danni sofferti mis-socjeta` attrici in vista ta' tali ksur tal-obbligazzjonijiet fiducjarji kif ukoll tillikwida l-beneficcji kollha miksuba mill-konvenut, sew direttament sew indirettament, u dan skond id-disposizzjoni ta' l-Artikolu 1124A(5) tal-Kodici Civili u tikkundanna lill-konvenut ihallas tali danni likwidati kif ukoll li jrodd lura kull proprjeta` flimkien ma' kull beneficcju miksub minnu, sew direttament sew indirettament, u dan

skond id-disposizzjoni tal-Artikolu 1124A(5) tal-Kodici Civili.

4. Tiddikjara u tiddeciedi li l-konvenut bl-agir tieghu naqas u qieghed jonqos milli josserva l-provvedimenti fil-kuntratt ta' l-impieg li gie maqbul bejn is-socjeta` attrici u l-istess konvenut fis-7 ta' Marzu 2003, kif ukoll il-provvedimenti fil-kuntratt ta' terminazzjoni ta' l-impjeg tal-konvenut datat 27 ta' Settembru 2004 u konsegwentement tillikwida d-danni li l-konvenut ghandu jhallas lis-socjeta` attrici in vista ta' tali ksur u tikkundanna l-istess konvenut ihallas lis-socjeta` attrici s-somma komplessiva li tigi likwidata.

Bl-imghax u bl-ispejjez inkluzi dawk tal-protest gudizzjarju ufficjali datata 26 ta' Novembru 2004 kontra l-konvenut li gie ingunt in subizzjoni

Rat id-dikjarazzjoni tal-fatti, il-lista tax-xhieda, u d-dokumenti prezentati mis-socjeta` attrici.

B. ECCEZZJONIJIET:

Rat in-nota ta' eccezzjonijiet tal-konvenut li biha eccepixxa:

1. It-talbiet attrici ghandhom jigu michuda billi l-fatti li jaghtu lok ghal dan il-kaz ma joholqux l-obbligu fiducjarju kontemplat fl-Art 1124A tal-Kodici Civili, li fuqu hija ibbazata din l-istanza;

2. Minghajr pregudizzju, bis-sahha ta' diversi skritturi ezistenti bejn il-partijiet, fosthom skrittura datata 12 ta' Marzu, 2000 prezentata man-nota u immarkata Dok CCT1, kif ukoll dawk esebiti mill-atturi, gew pattwiti kundizzjonijiet espressi ... bil-miktub li jeskludi jew jimmodifika dak id-dmir [Art 1124A (4) tal-Kap 16].

3. Fil-mertu, u b'risposta ghall-hames premessa fic-citazzjoni tal-kumpanija attrici, il-konvenut jirrispondi kif gej, cioe` kif gia irrisponda fil-kontro-protest tieghu tas-6 ta' Dicembru 2004:

Kopja Informali ta' Sentenza

a. Huwa wisq facli li l-kumpanija attrici takkuza lill-konvenut li xerred notizji li jistghu jaghmlu hsara lill-kumpanija attrici, minghajr ma din tghid liema huma dawn in-notizji li hu allegat li xerred il-konvenut. F'kull kaz, il-konvenut jichad kategorikament li xerred notizji ta' dan it-tip;

b. Il-konvenut jichad kategorikament li avvicina fornituri u/jew klijenti tal-kumpanija attrici. L-ebda kummercjant ma jista' ragjonevolment jippretendi li jikkontrolla l-ghazliet li jwettqu l-fornituri sabiex jirregolaw ir-relazzjonijiet kummercjali taghhom li jaghmluhom kif jidhrilhom huma fl-ahjar interess kummercjali taghhom. Dan jghodd ukoll ghall-klijenti. Barra minnhekk, il-konvenut jichad kategorikament illi b'xi mod kiser il-patt tas-27 ta' Settembru, 2004.

c. Il-lanzanza li l-konvenut avvicina lill-impjegati tal-kumpanija attrici biex imorru mieghu hija infondata u anke ridikola. L-impjegati in generali, u dawn ukoll, minn rajhom u minghajr htiega ta' ebda inkoriggament jew avvicinar, imorru fejn jidhrilhom illi huma l-iktar apprezzati, u kuntenti;

d. Bhal-ewwel lanzanza, din li l-konvenut uza u ha vantagg minn informazzjoni kunfidenzjali hija vaga u ma timmeritax konsiderazzjoni. Sabiex il-kwistjoni titpogga fil-perspettiva gusta, jinghad biss illi hawn si tratta ta' azjenda semplici li tixtri x-xorb ghar-rivendita;

4. Kwantu jirrigwarda t-talbiet attrici, l-Art 34 tal-Kodici tal-Kummerc Kap 13 ma jsibx applikazzjoni ghall-kaz odjern billi l-konvenut jichad kategorikament li xerred notizji illi jistghu jaghmlu hsara lill-kumpanija attrici. L-Art 1124A(5) tal-Kodici Civili lanqas ma jsib applikazzjoni f'dan il-kaz billi l-obbligi fiducjarji ma jinholqux f'dan il-kaz.

Rat id-dikjarazzjoni tal-fatti, il-lista tax-xhieda u d-dokumenti prezentati mill-konvenut.

Rat l-atti kollha tal-kawza.

Kopja Informali ta' Sentenza

Semghet lix-xhieda bil-gurament.

Semghet l-abili difensuri.

Ikkunsidrat

C. PROVI:

Gie prezentat affidavit ta' Adrian Tonna, *Group Sales Manager* ma' Simonds Farsons Cisk u ilu impjegat mal-kumpanija mill-1987 li fih issemma li f'Awwissu 2004 bdiet tiffassal sistema gdida ta' *sales* li kienet aktar professjonali u aktar konsistenti mal-htigijiet tas-suq. Meta din is-sistema giet spjegata lill-konvenut, Caruana kien qallu li s-sistema mhux ser tahdem u li Anthony Caruana & Sons ser tiflew ammont sostanzjali ta' flus.

Gie prezentat affidavit ta' Paul Ciantar li ilu jahdem ma' Farsons ghal dawn l-ahhar tlettax-il sena u okkupa karigi f'*Sales Management* mad-ditta Farsons u Wands Limited. Semma li fl-2004 kellu l-istess responsabbilitajiet li kellu l-konvenut izda mad-ditta Wands li hija kumpanija ohra mal-Farsons Group. Qal li wara li telaq il-konvenut minn mal-kumpanija Anthony Caruana & Sons diversi *sales reps*, fosthom Pierre Anastasi, kienu qalulu li klijenti taghhom kienu qed isibuha difficili biex jifhmu minghand min iridu jixtru l-prodotti ghax gew avvicinati mill-konvenut fejn qalilhom li l-prodotti li kienet tbigh il-kumpanija issa ser jibda jbieghhom hu. Qal ukoll li s-*sales team* tieghu kien prejokkupat illi l-konvenut kien ser jiehu l-*brands* importanti tal-kumpanija.

Gie prezentat affidavit ta' Geoffrey Borg, *General Manager Sales, Credit & Distribution* mal-kumpanija Simonds Farsons Cisk u ilu f'din il-kariga mill-1996. Semma li f'Awwissu 2004 bdew jippruvaw jimplimentaw struttura gdida ta' *sales* aktar professjonali u konsistenti mal-htigijiet tas-suq. Il-konvenut oggezzjona ghal din l-istruttura. Qal li din kienet ser tirrizulta f'*demotion* ghalih minkejja li kien ser ikollu aktar responsabbilta` u izjed impjegati tahtu. Il-konvenut hass li kellu jkun fl-istess livell

tas-Sur Tonna. Ftit granet wara l-konvenut irrizenja minn mal-kumpanija.

Gie prezentat affidavit ta' Paul Rapa, *Sales Manager* mal-kumpanija Simonds Farsons Cisk u ilu mal-kumpanija ghal tmintax-il sena. Qal li hu ghandu kuntatt dirett mal-klijenti li jixtru minghandu. Ftit granet wara li l-konvenut kien irrozenja minn mal-kumpanija numru ta' *sales reps* fosthom Aaron Sammut u Ray Attard qalulu li huma kienu tilfu l-Averna u kien hadha l-konvenut. Kien inqala` certu paniku fuq is-suq minhabba li certi hwienet ma kienux jafu minghand min kellhom jixtru certi prodotti tad-ditta kif ukoll b'liema kundizzjonijiet ser jibqghu jixtruhom.

Gie prezentat affidavit ta' George Micallef li huwa impjegat mal-kumpanija Simonds Farsons Cisk u minn Marzu 2004 sa Marzu 2005 kien *Finance & Administration Manager* mal-kumpanija Guido Vella Limited li hija wkoll sussidjarja ta' Farsons. Wara li telaq il-konvenut, Edward Psaila, Anthony Farrugia u Mark Schembri kienu rriżenjaw ukoll biex imorru jahdmu mal-kumpanija Red October Limited. Semma li dawn it-tliet impjegati kienu jafu sew in-negozju tal-kumpanija u kienu proficjenti fix-xoghol taghhom.

Gie prezentat affidavit ta' Robert Farrugia, distributtur u *wholesaler* ta' prodotti tax-xorb alkoholiku, birra u minerali, fejn issemma li hu jixtri dawn il-prodotti minghand diversi fornituri u importaturi fosthom il-kumpanija Anthony Caruana & Sons u ilu jixtri minghand din il-kumpanija ghal diversi snin. Qal li f'Ottubru 2004 il-konvenut avvicinah biex jixtri l-prodotti minghand il-kumpanija Red October Limited minflok Anthony Caruana. Qallu li l-prodotti li kienet tbigh il-kumpanija Anthony Caruana kienu ser imorru ghandu fosthom il-prodott Averna izda hu ma accettax dik il-proposta. Zied jghid li wara ftit il-konvenut qallu li kien ser jitlaq minn ma' Anthony Caruana u rega' qallu biex jixtri minghandu. Qal li hu beda jixtri l-prodott Averna minghandu peress li l-kumpanija tieghu kienet hadet l-agenzija ta' dan il-prodott minghand Anthony Caruana & Sons. Illum ghadu jixtri kemm minghand il-konvenut kif ukoll minghand Anthony Caruana & Sons.

Gie prezentat affidavit ta' Philip Sammut, *Administration & Finance Manager* mal-kumpanija Wands minn Novembru 2003. Qal li wara li l-konvenut telaq minn mal-kumpanija Anthony Caruana kien ircieva r-rizenja ta' Anthony Farrugia, Keith Zarb, Sergio Micallef, Mark Schembri u Edward Psaila u kienu marru jahdmu mal-kumpanija tal-konvenut.

Xehed Anthony Tabone, *Business and Marketing Consultant* mad-ditta Wands fejn issemma li fiz-zmien tal-kaz in kwistjoni kien *Managing Director* ta' Wands u Anthony Caruana u ghal perjodu wkoll kien *Deputy Chief Executive* tal-gurpp. Qal li hu kien involut fin-negozjar ta' l-akwizzjoni *tax-shares* ta' Anthony Caruana & Sons fejn f'Marzu 2000 Farsons akkwistat *ix-shares* ta' Anthony Caruana & Sons. Peress li missier il-konvenut kien bena dak il-*business* hu xtaq li t-tifel tieghu jibqa' fil-*business* u ghalhekk kienu accettaw li lill-konvenut jimpjegawh maghhom. Hu ffirma kuntratt ta' tliet snin bejn is-sena 2000 u 2003 bhala *General Manager* ta' Anthony Caruana & Sons. Dak li kellu x'jaqsam ma' *accounts* u *shipping* kienu jipprovduh huma pero` hu kien imexxi bil-mod li kien ihossu aktar idoneju biex imexxi l-kumpanija 'l quddiem.

Semma li l-konvenut kien talab permess biex jirritjeni l-interess li kellu fil-kumpanija Red October Limited li kienet tikkommercjalizza *confectionery* u tabakk. Qal li d-ditta ma sabitx oggezzjoni u taghtu permess li jkompli jzomm l-interess f'din il-kumpanija b'tali mod li l-involviment tieghu ma kellux jinfluwixxi fuq il-*job* tieghu ma' Anthony Caruana & Sons. Taghtu wkoll il-permess li juza mahzen u ufficcju fil-*premises* ta' Anthony Caruana & Sons biex ikun jista' jkompli x-xoghol tieghu ta' *confectionery* li kien jippikkja l-aktar fi zmien il-Milied u fi zmien l-Ghid.

Wara li skada l-ewwel kuntratt kien sar iehor ghal tliet snin ohra pero` din id-darba kienu gew stipulati certu affarijiet li ma kienux jezistu fl-ewwel kuntratt. Dawn il-kundizzjonijiet kienu gew accettati minghajr riserva mill-konvenut u kienet giet mitmuma l-koncessjoni li jista' juza l-ufficcju u l-mahzen li minnu kien jopera f'isem il-kumpanija Red October Limited. Semma li l-konvenut

kellu konnessjoni ma' fornituri barranin, kien jaf il-prezzijiet li jixtru u prezzijiet li jbieghu, il-kundizzjonijiet li kellhom ma' klijenti specifici u anke l-kundizzjonijiet ta' l-impjegati fil-kumpanija Anthony Caruana & Sons. Sussegwentement l-ufficini ta' Anthony Caruana u Wands gew taht saqaf wiehed u ghalhekk kellu konnessjoni mal-impjegati ta' Wands. Bejn April u Awwissu 2004 l-grupp kien beda jippjana strategija ghall-istruttura tal-bejgh biex ikun jista' jilqa' l-isfidi godda ta' suq liberalizzat.

Kwazi l-*managers* kollha accettawha l-istruttura l-gdida pero` l-konvenut kien deherlu li s-sistema ma kenitx se tahdem u ma kienx se jaccetta. Semma li ghamlu diversi laqghat mieghu u mas-Sur Farrugia biex jippruvaw jaslu fi ftehim ghax huma xtaqu li s-sistema tahdem. Fis-27 ta' Settembru l-kumpanija u l-konvenut kienu waslu ghal ftehim reciproku u l-kumpanija kienet tat *ex gratia payment* u l-konvenut kien accetta. Kien accetta wkoll li johrog minn dak il-kuntratt u li "*assures his continued goodwill towards the company*". Il-konvenut kien accetta li ma jaghmel xejn li jkun ta' dannu ghall-kumpanija.

Semma li meta bdiet tahdem l-istruttura l-gdida bdiet titqajjem incertezza fuq is-suq ghax xi klijenti kienu semghu li l-konvenut kien se jibda' jbigħ il-prodotti li kellha Anthony Caruana & Sons u li kellhom jibdeu jordnaw minghandu. Ftit inqas minn xahar wara li kien spicca l-konvenut ditta li kienu jirraprezentaw huma bhala Anthony Caruana & Sons kienet infurmathom li s-sistema l-gdida ta' bejgh ma kenitx taqbel ghall-kumpanija tagħhom u kienet se tittermina r-rapprezentazzjoni ta' l-agenzija ma' Anthony Caruana & Sons b'effett immedjat u se tghaddiha lil Christopher Caruana. Huma kienu hassew dan stramb ghax l-istruttura l-gdida ma kenitx ghadha giet implimentata. L-istess gara dwar kumpanija ta' likuri li kellha prodott simili hafna ghal prodott iehor ta' kumpanija ohra li kienu jirraprezentaw.

Semma wkoll li wara li l-konvenut irrezenja, 5 impjegati ta' Anthony Caruana & Sons u wiehed minnhom ta' Wands irrizenjaw mill-kumpanija u marru jahdmu ma' Red October Limited, mal-konvenut.

Xehed is-Sur Louis Farrugia, *Chief Executive Officer* mas-socjeta` attrici fejn issemma li hu kien involut fid-dettal fin-negozjati li kellhom mas-Sur Anthony Caruana, missier il-konvenut. Fil-bidu tas-sena 2000, ikkonkludew in-negozjati u kienu hallsu somma ta' Lm300,000 ta' l-assi li kien hemm fil-kumpanija. Dan il-valur tax-*shares* kien jiddependi fuq il-*brands* li kienu ser jiehdu *over*, bhal Aversa, Perrier u anke *whiskies* u *vodkas*. Qal li s-Sur Anthony Caruana xtaq li huma jimpjegaw lit-tifel tieghu Christopher bhala *General Manager* tal-kumpanija u huma qablu u f'Marzu 2000 kienu ghamlu *employment contract* mieghu ghal tliet snin bhala *General Manger* ta' Anthony Caruana & Sons.

Qal li fl-2003 geddelu l-kuntratt; ghamlu kuntratt gdid fejn fost affarijiet ohra kien hemm kundizzjonijiet godda per ezmpju fuq prattika li kellhom fil-*group* fuq *related party transactions*. Il-konvenut kellu *share* jew *ownership* tal-kumpanija jisimha Red October u wahda mill-kundizzjonijiet kienet li seta' jkompli jiggstixxi din il-kumpanija, li l-*business* taghha kien it-*trading* tat-tabakk u anke *confectionery* u peress li dan ma kellux konflitt mal-imbejjed u spirti li kienu jbieghu huma bhal Wands u *Caruana Group*, basta ma jaghmilx ix-xoghol tieghu fil-*working hours* tal-kumpanija u ma jkunx hemm konflitti. Il-konvenut bhala Red October kien qed jokkupa parti mill-*offices* ta' Anthony Caruana.

Semma li f' April 2004 kienu bdew ihejju re-organizzazzjoni fis-*sales* peress li f'Mejju 2004 l-protezzjoni kollha tal-*beverage industry* kien se tieqaf. B'din l-istrutturizzazzjoni kienu ser jitbiddu diversi pozizzjonijiet u lill-konvenut offrewlu *Sales Manager* tal-*Key Accounts*, ma' liema decizjoni l-konvenut ma qabilx. Semma li f'Settembru 2004 kulhadd, inkluz il-konvenut, qablu li jispicca l-inkarigu tal-konvenut bhala *General Manager* u ghalhekk dan il-kaz ghadda f'idejn l-*HR Manager*. Peress li kien ghad fadallu sena u nofs ohra biex jiskadielu l-kuntratt, huma hallsu lill-konvenut is-somma ta' Lm10,500. Il-mod kif spiccaw hassewhom li mhux ser jipprova jiehu agenziji taghom.

Ghalihom kienu importanti l-Averna, Perrier u Whyte & McKay. Il-fatt li l-konvenut ipprova jiehu l-Averna, ma qablitx mal-*good will* li kien wieghed. Inltre xi impjegati taghhom marru jahdmu mal-konvenut.

Semma li l-konvenut bhala *General Manager* kellu access dirett ma' dawk id-ditti li kienu qed jirraprezentaw, id-ditti kollha tista' tghid, inkluz dawk ta' barra minn Malta. Qal li kienu ghaqqdu l-amministrazzjoni ta' Caruana ma' dik ta' Wands u l-konvenut kien qed jahdem vicin hafna ma' Mr. Gabriel Wirth, il-*General Manager* ta' Wands, u kien jaf ukoll is-*sales figures* u l-*commercial conditions* ta' kull ditta li kienu qed jirraprezentaw.

Xehed Arthur Muscat, *Human Resources Manager* ma' Simonds Farsons Cisk u impjegat ma' Anthony Caruana & Sons Limited. Semma li Farsons iddecidiet li tinkorpora l-bejgh kollu taht sistema centralizzata u din kienet tfisser li l-kumpanija Anthony Caruana li kellha s-*salesmen* taghha jibda jkollha *salesmen* komuni ma' Simonds Farsons. Din kienet ser taffettwa l-pozizzjoni tal-konvenut li ma kienx ser jibqa' *Manager* ta' Anthony Caruana imma jkun f'pozizzjoni f'Farsons u jkollu numru ta' *salesmen* jirrapurtaw lilu, izda l-konvenut ma riedx jiehu dik il-posizzjoni ghax hu ma kienx jaqbel mar-riforma u mar-ri-organizzazzjoni li Farsons kienet qed taghmel.

Wara li waslu fi ftehim ghamlu dokument li permezz tieghu ftehm u li huma bhala kumpanija kienu ser ihallsuh u fl-*agreement* nizzlu wkoll li qed jaccetta l-arrangement waqt li jiggarrantixxi li jzomm il-*'good will'* versu l-kumpanija Farsons.

Xehed Edward Psaila u semma li kien jahdem ma' Red October u precedentement ma' Wands Limited fejn kien dam erba' snin u nofs u kien *shipping clerk*. Lill-konvenut kien jafu ghax kien jahdem fl-istess ufficcju mieghu u kien id-Direttur ta' Anthony Caruana & Sons. Semma li meta l-konvenut telaq, fetah ghal rasu r-Red October Limited. Hu nduna li kien ser jitlaq ghax rah jippakkja fl-ufficcju u hu baqa' jahdem ma' Wands. Qal li f'Dicembru 2004 kien

avvicinah il-konvenut u qallu li ghandu post ghalih fil-kumpanija tieghu.

Xehed Sergio Micallef li semma li bejn l-2004 u l-2005 kien jahdem ma' Red October Limited u qabel kien ma' Anthony Caruna & Sons fejn kien ilu jahdem mill-1985. Qal li kellu diversi pozizzjonijiet izda fl-ahhar spicca l-assistent tal-konvenut. Qal li meta mar jahdem ma' Red October kellu awment fil-paga ta' Lm500 fis-sena u kien qed jaghmel bejn wiehed u iehor l-istess tip ta' xoghol. Semma li hu kellu relazzjoni tajba mal-konvenut u kienu hbieb hafna.

Gie prezentat affidavit ta' Christopher Caruana Turner, fejn issemma li l-familja tieghu kienet importatrici tax-xorb, maghrufa bhala "Captain Caruana" u wara gie deciz li jinqasm in-negozju u giet kostitwita Anthony Caruana & Sons Limited. Hu kien dañal jahdem ma' missieru u ma' zijuh meta kellu sittax-il sena. Fis-sena 2000 kienu ddecidew li jbieghu n-negozju u kienu dañlu ghalih Simonds Farsons Cisk p.l.c. Fiz-zmien li nbiegħet il-kumpanija hu kien Direttur inkarigat mis-sales u kien hu li jzomm kuntatt mal-fornituri tad-ditta.

Semma li l-qofol ta' dan in-negozju ta' l-importazzjoni u distribuzzjoni tax-xorb jiddependi fuq ir-relazzjonijiet personali, sia l-otteniment tad-dritt ta' distribuzzjoni mill-fornituri esteri, kif ukoll il-bejgħ tax-xorb lill-ħwienet ta' gżiritna. Qal li kulhadd jaf liema huma l-fornituri internazzjonali ta' l-aqwa inbejjed u xorb alkoħoliku, u kulhadd jaf liema huma l-aqwa ħwienet hawn Malta. Semma li ma kienu sabu ebda diffikulta` li hu jibqa' jmmexxi l-kumpanija Red October Limited, id-ditta li kienet giet kostitwita fit-18 ta' Settembru, 1997 u li kienet timporta u tbigħ imbejjed u xorb alkoħoliku kif ukoll *confectionery* u tabakk.

Semma li Louis Farrugia ma kienx korrett meta semma li r-Red October Limited kienet tinnegozja fit-tabakk u fil-*confectionery* biss. Red October Limited kienet tixtri x-xorb mingħand Anthony Caruana & Sons u Wands. Fil-kuntratti ta' l-impjeg tieghu hu kien jirraporta lil Twanny

Tabone u wara beda jirraporta lil Gabriel Wirth fejn dawn kienu jafu tajjeb illi Red October Limited kienet tixtri x-xorb mingħand Anthony Caruana & Sons u Wands Ltd.

Wara certu zmien itterminawlu l-jedd tal-kommodat tal-maħzen u ta' l-uffiċċju li kienu tawh inizzjalment. Hu kien aċċetta, imma kien ċar li l-kumpanija attriċi kienet bdiet tħoss li kien qed joqrob iz-zmien li ma kellhomx bzonn u izjed ghax saru jafu lill-fornituri u lill-klijenti bizzejjed biex setghu jiddispensaw mis-servizzi tiegħu. Fit-tieni kuntratt li gie iffirmit fis-7 ta' Marzu, 2003 u li kien ghal tliet snin jinghad illi "*The Employee shall be **allowed to retain** his shareholding in Red October Ltd*". Sussegwentement, f'Awissu tal-2004, l-atturi riedu jagħmlu ri-organizzazzjoni li skond il-pjan il-*General Managers* tas-sussidjarji kienu sejrjn jibqgħu jgawdu dak il-grad, izda hu, li kien ser jispiċċa fi grad inferjuri li kien ffit għola minn *salesman*. F'dan il-kuntratt ingħata *demotion* għal "*Sales Manager*".

Fil-ftehim tat-terminazzjoni tal-impjeg, hu assigura l-*goodwill* tiegħu lejn il-kumpanija attriċi meta aċċetta s-somma ta' Lm10,500 li tħallas. Qal izda li b'daqshekk ma jfissirx illi hu u l-familja tiegħu ma jistgħux jaħdmu u jgħixu għaliex tħallas ferm inqas minn sena paga ghad-*demotion* li riedet tagħtih il-kumpanija.

Qal li l-kumpanija attriċi kienet ipproponietlu ftehim ta' terminazzjoni tal-kuntratt ta' impieg fejn fih kien issemma li "*the employee, in accepting this payment undertakes for a period of 3 years from September 2004 not to actively seek representation of foreign agencies currently in the portfolio of the Company.*" Dan il-ftehim hu irrifjutah u dak li ffirmat kien dokument li fih wiegħed "*continued goodwill*".

Qal li bil-"*continued goodwill*" jifhem li mhux ser jizvela l-informazzjoni li jaf dwar il-bejgħ tal-kumpanija, dwar l-aqwa klijenti tal-kumpanija, dwar id-debituri tal-kumpanija, dak li jintqal f'laqgħat tal-bord u tal-*management* u simili. Semma li hu li qed jagħmel konċessjoni lill-kumpanija meta aċċetta Lm10,500, minflok ħa nofs is-salarju li kien baqgħalu jieħu sat-terminazzjoni ta' l-impjeg.

KUMMENTI TAL-KONSULENT LEGALI TAL-KONVENUT

Il-konsulent legali tal-konvenut fin-nota tieghu kiteb is-segwenti:

“Preliminarjament, l-esponent jissollewa li ma giex notifikat bl-affidavits ta' Adrian Tonna, Paul Ciantar, Geoffrey Borg, Paul Rapa, George Micallef, Robert Farrugia u Philip Sammut, u b'digriet kamerali, din il-qorti caħdet rikors tal-1 ta' Settembru, 2009, sabiex l-esponent “jingħata l-opportunita li jikkontrolla l-istess xhieda, u b'nota jgħid jekk jixtieqx jikkontroezamina l-istess xhieda fl-udjenza tat-18 ta' Novembru, 2009”. Għalhekk l-esponent qed jagħmel din in-nota mingħajr riferenza għal dak li seta' intqal minn dawn ix-xhieda, għaliex hu ma kellu ebda opportunita` jikkontrolla l-istess xhieda, u għal kull buon fini qiegħed jirriserva l-posizzjoni tiegħu.”

Il-Qorti tirrileva li kemm-il darba fil-kors tal-kawza hu ma deherx ghas-seduti iffissati bl-appuntament b'nuqqas ta' rispettt lejn il-Qorti. Xorta wahda gie moghti l-opportunitajiet kollha. F'okkazzjoni l-kawza giet differita ghas-sentenza u fuq rikors tieghu regghet ippermettietlu jagħmel provi ohra estensivi. Il-Qorti pero` ghandha l-obbligu li tmexxi l-kawza 'l quddiem u mhux tistenna l-kumditat ta' Avukat li jmexxi kif jidhirlu b'hafna dewmien inutili.

D. KUNSIDERAZZJONIJIET:

D1. Fatti fil-qosor:

Illi l-fatti fil-qosor li wasslu għal din il-kawza huma li wara li l-konvenut kien gie impjegat bhala *General Manager* mas-socjeta` attrici (li dak iz-zmien kien jisimha Anthony Caruana & Sons Limited) għall-perjodu definit ta' tliet snin dekorribbli bejn it-13 ta' Marzu 2003 u t-12 ta' Marzu 2006 u dana permezz ta' kuntratt ta' impjieg tas-7 ta' Marzu 2003 (fejn kien responsabbli għall-bejgh u *marketing* tal-varji prodotti li kienet timporta l-istess socjeta`, għat-tfassil ta' *policies* tagħha, għall-impjegati kollha tagħha, kif ukoll kien depozitarju ta' kull informazzjoni relatata man-negozju u l-impjegati tas-socjeta attrici) il-partijiet qablu li jitterminaw dan il-kuntratt ta' impjieg permezz ta' skrittura privata iffirmata bejniethom fis-27 ta' Settembru 2004.

Is-socjeta` attrici allegat li l-konvenut in segwitu li kien gie meqjus bhala fiducjarju fis-sens kontemplat fl-artikolu 1124A tal-Kap 16 xerred notizzji li kienu jaghmlu u jistghu jaghmlu hsara lis-socjeta` attrici u dan bi ksur ta' l-artikolu 34 tal-Kodici tal-Kummerc. Is-socjeta` attrici allegat li l-konvenut kien qiegħed javvicina klijenti u fornituri ta' l-istess socjeta` attrici bl-iskop illi ma jkomplux jaghmlu negozju mas-socjeta` attrici izda jibdew jaghmlu negozju mal-konvenut jew mas-socjeta` Red October Limited (C 21883) li fiha l-istess Caruana huwa kemm azzjonist maggoritarju kif ukoll direttur. Dan l-agir ghamlu wkoll bi ksur ta' l-iskrittura ta' terminazzjoni datata 27 ta' Settembru 2004. Ziedet li hu kien qiegħed javvicina impjegati ta' l-istess socjeta` attrici bl-iskop illi dawn jitterminaw l-impjeg tagħhom mas-socjeta` attrici u jimpjegaw ruħhom mieghu.

Min-naha tieghu l-konvenut sostna li l-fatti ma joholqux l-obbligu fiducjarju kontemplat fl-art 1124A tal-Kodici Civili, li fuqu hija ibbazata din il-kawza. Cahad kemm li xerred notizzji li jistghu jaghmlu hsara lill-kumpanija, kif ukoll l-allegazzjonijiet l-oħra.

D2. Ksur ta' l-obbligazzjonijiet fiducjarji:

L-Artikolu 1124A (1) tal-Kodici Civili jghid hekk:

“Obbligazzjonijiet fiducjarji jinqalghu bis-sahha tal-ligi, kuntratt, kwazi kuntratt, *trust*, assunzjoni ta' kariga jew imgieba fejn persuna (il-"fiducjarju") –

(a) ikollha d-dmir li thares l-interessi ta' persuna oħra, jew

(b) izzomm, tezercita kontroll jew ikollha setghat ta' disponiment fuq proprjetà għall-beneficċju ta' persuna oħra, inkluz meta din tkun vestita bhala sid ta' dik il-proprjetà għal dan l-ghan, jew

(c) tircievi tagħrif minghand persuna oħra marbuta bid-dmir tal-konfidenzjalità u dik il-persuna tkun taf, jew fic-cirkostanzi kollha b'mod ragonevoli għandha tkun taf, li l-uzu ta' dak it-tagħrif huwa intiz li jkun ristrett.”

Il-fiducjarju huwa obligat li jzomm taghrif li jircievi b'mod kunfidenzjali. Hu ghandu d-dover ta' lealta` fl-amministrazzjoni u li jhares l-interessi tal-persuna li tkun inkarigatu. Ghandu jiehu hsieb ta' l-affarijiet ta' min qabdu b'mod onest u b'kontabilita` u lealta`. Ghandu jezercita d-diligenza ta' *bonus pater familias* biex iwettaq l-obbligazzjonijiet tieghu u m'ghandux ikollu konflitti ta' interess. Ghandu dejjem jagixxi fl-interess ta' min qabdu. M'ghandux jircievi xi profitt mhux awtorizzat.

Issa, il-konvenut isostni li fil-kariga tieghu ma nholqitx obbligazzjoni fiducjarja kif definita fl-artikolu 1124A tal-Kap 16. Hu jsostni li tali artikolu mhux applikabbli minhabba li dan l-artikolu gie introdott fil-Kodici Civili permezz ta' Att XIII ta' l-2004.40 u li dahal fis-sehh fl-1 ta' Jannar 2005, u ghalhek certament ma setax assuma obbligi fiducjarji in virtu` ta' kuntratti ta' impjeg tieghu tat-13 ta' Marzu 2000 u 7 ta' Marzu 2003, kif ukoll tad-Dokument ACS2 fejn il-konvenut assuma obbligu ta' *continued goodwill* iffirmit fis-27 ta' Settembru 2004.

Min-naha taghha s-socjeta` attrici irriferiet ghas-segwent:

a) Bil-kuntratt ta' impieg milhuq bejn il-partijiet, il-konvenut gie impost bid-dmir li, "*the Employee shall dedicate the full necessary time, care and diligence towards the proper fulfilment of the duties involved (reference Appendix 'A').*";

b) Bil-hatra tieghu ta' *General Manager* u cioe` bit-tmexxija tal-kumpanija fejn naturalment kellu access ghal informazzjoni u bil-konnessjoni ma' fornituri barranin u b'informazzjoni dwar prezzijiet ta' xiri u bejgh kif ukoll kundizzjonijiet specifici ta' kumpraturi, cioe` konoxxenza ta' *sales figures* u *commercial conditions*;

c) Bit-tieni kuntratt tas-7 ta' Marzu 2003;

d) Il-konnessjoni ta' kuljum ma' impjegati ta' Wands, speċjalment dawk li kienu jahdmu mieghu.

Fil-fehma tas-socjeta` attrici, il-konvenut kiser dawn l-obbligazzjonijiet billi beda jaghmel uzu mill-informazzjoni li

kellu access ghalha meta kien ghadu impjegat mas-socjeta` attrici u avvicina rapprezentanti ta' l-Averna u Wenneker. L-istess socjeta` attrici ssostni li l-konvenut ipprovda lill-Averna dettalji dwar ristrutturazzjoni interna li kienet qed issir f'Simonds Farsons Cisk Group, bil-konsegwenza li din itterminat ir-relazzjoni taghha mas-socjeta` attrici. Is-socjeta` attrici gabet il-provi li l-konvenut ghadha informazzjoni lill-*wholesalers* dwar ir-ristrutturazzjoni interna. Irrizulta wkoll li numru ta' impjegati telqu lis-socjeta` attrici u marru jahdmu mieghu. Is-socjeta` attrici irreferiet ghall-ftehim finali dwar il-weghda tal-*continued goodwill towards the company* u li Caruana nghata Lm10,500. L-istess kumpanija attrici irreferiet ghall-ksur da parti tal-konvenut ta' l-artikolu 1124A (5).

Il-konvenut isostni li biex jinholqu l-obbligi fiducjarji jrid ikun hemm cirkostanzi specjali, inkluz il-grad ta' impjegat. L-inkarigu originali tieghu kien ta' *General Manager* ghal tliet snin bejn it-13 ta' Marzu 2000 u t-12 ta' Marzu 2003. Jirreferi ghall-fatt ta' l-obbligi assunti minnu ghal *non-competiton* għall-perjodu ta' sena wara t-terminazzjoni tal-impjegat tieghu mal-kumpanija attrici, liema patt kien gie mħassar u kancellat permezz ta' l-Art. 10 tat-tieni kuntratt ta' impjegat, i.e. Dok. ACS 1, datat 7 ta' Marzu, 2003, li jgħid kif ġej:

"This contract constitutes the entire and sole agreement between the parties with regard to the subject matter hereof and supersedes, cancels and annuls all prior oral or written agreements between the Parties in relation to the engagement with the Employee."

Jinghad li jemergi b'mod car li kull impjegat ghandu obbligu ta' fedelta` lejn min jimpjegah matul iz-zmien ta' l-impjegat u dan iffisser li kull impjegat għandu jagixxi in *buona fede* u ma jistax iqarraq b'min jimpjegah. Dan l-obbligu ta' fedelta` gie spjegat kif ġej mill-*Alberta Court of Queen's Bench* fl-ismijiet **CRC-Evans Canada Ltd vs Pettifer ((1997), 197 A.R. 24 (Q.B.))**:

"it has long been accepted that there is a fundamental term implied in every contract of employment. The employee is expected to serve his employer honestly and

faithfully during the term of his employment. This duty of fidelity permeates the entire relationship between employer and employee. It is a flexible concept that is paramount to the basic relationship. There is an implied obligation placed upon the employee to act in the best interests of the employer at all times. The employee shall not follow a course of action that harms or places at risk the interests of the employer.”

Il-konvenut jopponi għall-asserzjoni tas-socjeta` attrici li ssostni li l-kariga tal-konvenut bhala *General Manager* tas-socjeta attrici min-natura tagħha “timponi obbligazzjonijiet fiduċjarji”.

Il-Qorti sejra tikkwota dak li qal il-konvenut fin-nota tieghu meta ikkwota mill-**University of Nottingham vs Fishel [2000] ICR 1462, 1491** fejn semma li fil-qrati tal-*common law*, minn fejn impurtajna l-kuncett ta' *Fiduciary Obligations* flimkien mal-kuncett tat-*Trusts* bl-emendi li dahlu fis-sehh fl-1 ta' Jannar, 2005, jghidu kif gej:

“the employment relationship is obviously not typically fiduciary at all. Its purpose is not to place the employee in a position where he is obliged to pursue his employer’s interests at the expense of his own. The relationship is a contractual one and the powers imposed on the employee are conferred by the employer himself. The employee’s freedom of action is regulated by the contract, the scope of his powers is determined by the terms of the contract and as a consequence, the employer can exercise considerable control over the employee’s decision-making powers...[fiduciary obligations arise] not as a result of the mere fact that there is an employment relationship. Rather they result from the fact that within a particular contractual relationship there are specific contractual obligations (express or implied) which the employee has undertaken which have placed him in a situation where equity imposes these rigorous duties in addition to the contractual obligations. Where this occurs, the scope of the fiduciary obligations both arises out of and is circumscribed by the contractual terms”.

Il-Qorti taqbel ma' dak li qal il-konvenut li l-obbligi fiducjarji huma dovuti lill-kumpanija minn diretturi jew *officer* tal-kumpanija u mhux minn impjegat *nonostante* l-livell gholi tieghu fl-istess socjeta` (**Korbond Industries Ltd vs Jenkins** [1992] 1 ERNZ 1141, fejn l-impjegat kien “*senior managerial employee with overall supervision of a branch division and control of merchandisers*”). Hemm distinzjoni bejn min ikun jokkupa pozizzjoni gholja ghal min ikun *decision maker*, ossija fid-direttorjat tal-kumpanija. Fil-kaz imsemmi l-Qorti hasset li *senior employee* m'ghandux obbligi ta' fiducjarju lejn min jimpjegah. Din il-Qorti taqbel mal-konvenut ghax ma irrizultax li hu kellu responsabbilta` tal-*policy making* jew li kien direttur tas-socjeta` attrici. Fil-kuntratti ta' l-impjieg tal-konvenut jissemma li hu kellu “*liasing with and/or reporting to the Managing Director*” u kien obligat *to act pursuant to instructions/policies as decided and delegated by the Board of Directors* kif kien hemm miktub fil-*Job Description* ta' l-ewwel kuntratt ta' impieg (Appendix C ta' Dok. CCT 2).

Ukoll huwa interessanti dak li qalet il-Qorti ta' l-Appell ta' Manitoba f'**W.J. Christie & Co. vs Greer** ((1981), 121 D.L.R. (3d) 472 (Man. C.A.):

“There is nothing to prevent an ordinary employee from terminating his employment, and normally that employee is free to compete with his former employer. The right to compete freely may be constrained by contract...But it is different for a director/officer/key management person who occupies a fiduciary position. Upon his resignation and departure, that person is entitled to accept business from former clients, but direct solicitation of that business is not permissible. Having accepted a position of trust, the individual is not entitled to allow his own self-interest to collide and conflict with fiduciary responsibilities. The direct solicitation of former clients traverses the boundary of acceptable conduct.”

Jinghad li l-Qrati lokali irrifjutaw li jirrikonoxxu kuntratti *in restraint of trade* bhal kif gie deciz fil-kawza ta' **Attilio Vassallo Cesareo et noe vs Tony Cilia Pisani**, deciza mill-Prim'Awla tal-Qorti Civili fil-31 ta' Jannar 2003, kif ukoll **Charles Attard vs Carmela Frendo**, deciza mill-

istess Qorti fl-istess data. Fis-sentenza **Vassallo vs cilia Pisani** fuq imsemmija nghad:

“Ghal dak li jirrigwarda stipulazzjonijiet bejn principal u impjegat f'kuntratt ta' impjieg dawn il-principji rcevev applikazzjoni. Dan fis-sens illi filwaqt li gie rikonoxxut id-dritt ta' min ihaddem illi jipprotegi l-interessi kummercjali tieghu ghad dawk li huma 'trade secrets' u li jinibixxi 'the misuse by the employee of his acquaintance with the employer's clients or customers' eppure il-kostringiment irid ikun relatat man-natura ta' l-impjieg fejn allura min ihaddem jigi akkordat harsien akbar fil-kaz ta' impjegat f'kariga gholja, *ad exemplum*, 'managing director'. Inoltre l-patt tar-restraint irid jillimita l-attivita` lavorattiva jew industrijali ta' l-impjegat ghal zmien jew cirkondarju determinat li ma jkunx irragjonevoli;...”

Fil-kawza **Joseph Xerri noe vs Brian Clarke**, deciza mill-Qorti tal-Kummerc fil-31 ta' Lulju 1969, inghad:

“it may safely be asserted that if clauses in restraint of trade may be impugned at all – and they certainly can in deserving cases – the heading under which an exercise of this sort may be attempted is Sec. 985 (qabel 1028) of the Civil Code which provides that things which are impossible, or prohibited by law, or contrary to morality, or to public policy, may not be the subject matter of a contract”.

F'dan il-kaz il-Qorti kienet tat piz qawwi lill-principji generali ta' interess pubbliku. Dwar dan l-aspett il-konvenut jirreferi wkoll ghal dak li kiteb il-**Baudry** “**Trattato Teorico-Pratico Di Diritto Civile**”, Vol XXI-51-1712.

Ghalhekk il-Qorti thoss, anke in vista tal-fatt ta' meta dahal in forza l-artikolu 1124A, li ma kienx hemm l-obbligju fiducjarju fuq il-konvenut ghax il-ligi ma kenitx *in vigore* meta sehew il-fatti, kif ukoll li l-kariga tal-konvenut ma kenit wahda ta' *policy maker* minn Direttur. Ghalhekk il-Qorti tilqa' l-ewwel eccezzjoni tal-konvenut.

D3. Ksur ta' l-artikolu 34 tal-Kodici tal-Kummerc:

L-Artikolu 34 (1) tal-Kodici tal-Kummerc jghid:

“il-kummercjanti ma jistghux, ghal skop ta' konkorrENZA, ixerrdu notizzji li jistghu jaghmlu hsara lill-industrija jew kummerc ta' kummercjanti ohra.”

Fil-kawza **Joseph Vella noe vs Anthony Guillaumier et noe** deciza mill-Qorti ta' l-Appell fl-1 ta' Dicembru, 2000 [LXXXIV-II-I-II-14] il-Qorti irriteriet illi l-attur kellu jipprova li l-konvenut kien xandar notizzji u li dawn in-notizzji setghu jaghmlu hsara lill-industrija ta' haddiehor. Minn zmien il-Qrati dejjem bhala regola irriternew b'xi eccezzjonijiet rari fejn ic-cirkostanzi kienu wkoll diversi li wiehed ikollu agenzija anke esklussiva ghall-importazzjoni ta' oggetti ma kenitx teskludi l-possibilita` li haddiehor jimporta l-istess oggetti f'Malta u li dan l-att fih innifsu ma kienx jammonta ghal konkorrENZA zleali. Jekk hu lecit u li wiehed jimporta merkanzija biex ibieghha f'Malta *nonostante* li haddiehor kellu l-agenzija anke jekk esklussiva ghall-importazzjoni ta' dak it-tip ta' merkanzija, daqstant iehor huwa lecit u li wiehed jirreklama l-istess merkanzija ghall-bejgh. Jista' biss jitqies li hekk qed jaghmel jekk f'dak ir-reklamar ikun qed ixerred notizzji li jistghu jaghmlu hsara lill-industrija u dik il-hsara ma tistax tigi identifikata mill-fatt biss ta' importazzjoni ghax dak hu lecit.

Fil-kawza **Edward Vincenti Kind pro et noe vs Joseph Manche Pro et noe** deciza fl-10 ta' Dicembru 1957 [XLI-III-1259] mill-Qorti tal-Kummerc inghad li mhuwiex necessarju li n-notizzji divulgati jkunu foloz u l-anqas huwa necessarju li l-kummercjant li jsufri d-dannu jipprova li huwa sofra danni:

“Wahda mill-figuri ta' konkorrENZA sleali kontemplati mill-ligi taghna hija d-diffuzjoni, maghmula ghal skop ta' konkorrENZA, ta' notizzji li jistghu jaghmlu hsara lill-industrija jew kummerc ta' kummercjant iehor. Il-ligi taghna **ma tezigix illi l-fatti divulgati jkunu falsi**, u tippunixxi anki d-diffuzjoni ta' fatti veri; il-verita' jew falsita' tal-fatti attribwiti tista' biss tinfluwixxi fuq il-magguri jew minuri mizura tas-sanzjoni li tigi applikata ghall-kaz. Pero', il-ligi trid l-intenzjoni specifika fil-propalatur, jigifieri f'dak li jaghmel il-konkorrENZA sleali; u l-apprezzament ta' dan l-element jigi dezunt mill-kumplex tac-cirkustanzi, u

huwa mholli għall-arbitriju prudenzjali tal-gudikant. Meta l-kummercjant li sofra l-konkorrenza sleali jagħzel l-azzjoni għall-penali, ma għandux bzonn jipprova hlief il-fatt vjolatur, mingħajr in-necessita' li jipprova li huwa sofra danni. Il-penali ma għandhiex tkun anqas minn Lm10, imma mhux izjed minn Lm500; u din il-latitudini hija necessarja, biex il-gudikant ikun jista' japplika dik il-penali li tkun tidhiru l-aktar adegwata skond il-kaz partikulari, billi jjeħu in konsiderazzjoni l-kobor tal-fatt, iz-zmien li dam sejjer, il-mala fede tal-kontravventur, u c-cirkustanzi partikulari l-oħra ta' kull kaz.”

Is-sentenza fl-ismijiet **Alfred Gera & Sons Limited vs Mario Casingena et** deciza fit-8 ta' Ottubru 2004 minn din il-Qorti diversament presjeduta [Imh. Valenzia] stabbiliet erba' elementi necessarji għas-success ta' azzjoni ibbazata fuq l-Artikolu 34. Dawn l-elementi huma s-segwenti:

- i. Il-konvenut irid ikun kummercjant.;
- ii. Huwa jrid ikun agixxa b'intenzjoni specifika;
- iii. Irid ikun hemm tixrid tan-notizji; u
- iv. Li dan it-tixrid tan-notizji jrid ikun jista' jagħmel hsara lin-negozju ta' l-attur.

Fin-nota tiegħu l-konvenut qabel li dawn huma l-elementi li jridu jiġu ippruvati sabiex tirnexxi l-azzjoni ta' konkorrenza zleali.

Dwar din is-sentenza l-konvenut hass il-bzonn li jikkwota din il-parti biex jenfasizza l-elementi msemmija:

“l-intenzjoni tal-konvenut fit-tixrid tan-notizji dwar l-attur jew il-prodotti tal-attur trid tkun għall-iskopijiet ta' konkorrenza sabiex jitqies li kien hemm konkorrenza illeċita. Il-Qorti tal-Appell fil-kawza fl-ismijiet **“Mizzi vs Vella’** (22.1.1968) qalet is-segwenti: “Element essenzjali għall-figura tal-konkorrenza sleali kontemplata fl-Artikolu 38 (issa 34) tal-Kodiċi tal-Kummerċ huwa l-iskop tal-konkorrenza sleali. Il-ligi tirrikjedi l-intenzjoni specifika f'min jippropaga l-fatti, jiġifieri l-intenzjoni li jagħmel konkorrenza sleali.” Li qalet ukoll: “Ikun hemm l-iskop ta' konkorrenza kull meta l-attur kontemplet f'dik id-disposizzjoni jsir, fl-eżerċizzju u in konnessjoni ma' l-

ezerċizzju tal-kummerċ jew industrija ta' kummerċjant bl-iskop li jipromuovi l-interessi tiegħu". Meta it-tixrid ta' notizzji isir fl-ezerċizzju tan-negozju jitqies li jkun hemm l-intenzjoni li wieħed jikkompeti jew jikkonkorri. Il-Qrati dejjem irritenew li l-intenzjoni li wieħed jikkompeti jew jikkonkorri jiddependi fuq iċ-ċirkostanzi ta' kull kaz..." Il-ligi trid illi l-intenzjoni speċifika fil-propagaturi, jigifieri f'dak li jagħmel il-konkorrenza sleali, u l-apprezzament ta' dan l-element jigi dezunt mill-kumpless taċ-ċirkostanzi u huwa m'holli għall-arbitriju prudenzjali tal-ġudikant" (**Vincenti Kind vs Manche** 10.13.1957 Vol. XLI.iii.1259)."

Issa r-reputazzjoni jew *il-goodwill* fid-dinja tal-kummerċ huma ta' valur inestimabbli u l-azzjoni kontemplata fl-Artikolu 34 trid tiprotegi dan id-dritt propjetarju.

Il-konvenut irid ikun mhux biss kummerċjant izda wkoll kompetitur tas-socjeta` attrici; *inoltre* l-intenzjoni speċifika rikjesta fit-tieni element tirrizulta ippruvata bis-sempliċi prova li t-tixrid tan-notizzji in kwistjoni jservu għall-fini ta' konkorrenza bejn is-socjeta` attrici u l-istess kummerċjant.

L-intenzjoni tal-konvenut fit-tixrid tan-notizzji dwar l-attur jew il-prodotti tal-attur trid tkun għall-iskopijiet ta' konkorrenza sabiex jitqies li kien hemm konkorrenza illecita. Il-konvenut irid ikollu l-iskop li jipromuovi l-interessi tiegħu. Il-ligi ma tirrikjedix li jrid ikun hemm l-intenzjoni li jigu kawzati danni, id-danni huma biss konsegwenza tat-tixrid tan-notizzji izda min jagħmel dan l-agir mhux necessarjament irid ikollu l-intenzjoni li jikkawza danni, huwa sufficjenti li jigi pruvat li huwa agixxa b'dak il-mod għall-iskopijiet ta' konkorrenza.

Hu wkoll necessarju li jkun hemm tixrid tan-notizzji divulgat lil diversi nies. Dan it-tixrid tan-notizzji irid ikun jista' jagħmel hsara lin-negozju ta' l-attur.

Fl-azzjoni kontemplata mill-artikolu m'huwiex necessarju li jigi ippruvati d-danni. Ikun hemm kaz ta' konkorrenza zleali anki meta n-notizzji jistgħu jagħmlu hsara u għalhekk mhux ta' htiega li dawn in-notizzji waslu sabiex jikkawzaw

Kopja Informali ta' Sentenza

il-hsara intiza. Il-konkorrenza zleali tezisti anki meta kummercjant ixerred notizji li jkunu veri.

Dwar il-kaz in ezami l-konvenut isostni li l-ilment ta' l-atturi assolutament ma jinkwadrx ruħu fit-tifsira legali tal-kuncett ta' konkorrrenza zleali.

Izda fil-kaz in ezami jirrizulta li:

A. L-konvenut huwa kummercjant u bil-kumpanija tieghu Red October Limited sar konkorrent tas-socjeta` attrici.

B. Huwa sekondarjament evidenti li l-konvenut agixxa bl-iskop ta' konkorrrenza u cioe` bl-iskop li javantaggja lilu nnifsu u l-kumpanija tieghu. It-tixrid tan-notizzji in kwistjoni servew għall-fini ta' konkorrrenza bejn is-socjeta` attrici u l-konvenut - it-tieni element [ta' intenzjoni specifika].

C. Dwar it-tielet rekwizit mix-xhieda prodotti, jirrizulta fil-fatt illi malli Christopher Caruana kien iddecieda li ma jibqax impjegat mas-socjeta` attrici hu beda jxerred notizzji li għamlu hsara lill-kummerc ta' l-istess socjeta` attrici bl-iskop li jigbed lin-nies lejx fix-xogħol tieghu, u għalhekk għall-fini ta' konkorrrenza. Dan jirrizulta mill-affidavit ta' Robert Farrugia, distributtur u *wholesaler* ta' prodotti tax-xorb li semma li Caruana avvicinah u qallu biex jixtri minghandu.

D. L-element tal-hsara jirrizulta għax il-prodotti li kienet tbigh Anthony Caruana & Sons Limited ser jergghu jmmorru lura għand il-konvenut. Irrizulta li wara t-terminazzjoni ta' l-impjeg tal-konvenut ditta li kienu jirraprezentaw huma bhala Anthony Caruana & Sons li kienu hadu meta sar l-akkwist ta' l-ishma, wara li giet infurmatna bis-sistema l-gdida ta' bejgh ma kenitx taqbel għall-kumpanija tagħha u li kienet se tittermina r-rapprezentazzjoni ta' l-agenzija ma' Anthony Caruana & Sons b'effett immedjat u se tghaddiha lil Christopher Caruana. Tabone kien irrileva li l-istruttura kienet għada

ma bdiex taħdem u lanqas kienu għadhom dahlu fid-dettall ma' dik il-kumpanija partikolari kif se taħdem l-istruttura l-gdida. Tabone kien zied jgħid li agenziji ta' Wands li wkoll gew ristrutturizzati fil-mod li gew ristrutturati l-prodotti ta' Anthony Caruana & Sons hadd minnhom ma wera dubji. Dan ukoll jirrizulta mix-xhieda ta' Paul Ciantar li spjega dwar l-incertezza li kienet irrizultat wara li l-konvenut kien qal lill-*wholesalers* li prodotti li kienet tbigh Anthony Caruana & Sons Limited ser jibda jbighhom hu. L-istess irrizulta mid-depozizzjoni ta' George Micallef.

Fin-nota tieghu l-konvenut isostni li:

“dawn baqgħu semplici allegazzjonijiet li ma għew korroborati. Ma ingiebu l-ebda *accounts* li juru li il-bejgħ fil-fatt naqas, jew ***kif*** saret il-ħsara jew x'kien il-vantaġġ ottenut mill-konvenut bit-tixrid ta' din in-notizja bi ħsara tar-reputazzjoni u mill-*goodwill* tal-kompetituri.”

Biss il-Qorti ma thossx li kien necessarju li jigu prodotti l-*accounts* fuq dan l-aspett għax huwa ovvju li jekk prodott li jimxi sew fuq is-suq ma jibqax jimbiegħ jew jieħdu haddiehor l-impatt ekonomiku tieghu jkun hemm. Hu ovvju li l-bejgħ tal-prodott jonqos. Il-konvenut jinsisti wkoll li ma saret ebda prova meta saret din il-ħsara izda din ukoll tirreferi għal qabel ma giet istitwita l-kawza u għal meta nholoq id-dizgwid bejn il-partijiet u għalhekk xorta wahda hi specifikata għal meta tirreferi.

Biex jissussisti dak li tghid il-ligi ma hemmx bzonn li jkun hemm id-denigrazzjoni tal-prodott. Minhabba dawn in-notizzji li l-konvenut xerred s-socjeta` attrici sofriet dannu minn zewg aspetti, u cioe`: (a) għal perijodu limitat kien hemm incertezza fis-suq bil-konsegwenza li naqas il-bejgħ tagħha u (b) kien hemm ukoll telf ta' ditti mis-socjeta` attrici li kienet tirraprezentahom lokalment.

D4. Nuqqas tal-konvenut li josserva l-provvedimenti fil-kuntratt ta' l-impieg tas-7 ta' Marzu 2003

Is-socjeta` attrici tallega ksur tal-provvedimenti fil-kuntratt tal-impjeg datat 7 ta' Marzu 2003, kif ukoll il-provvedimenti fil-kuntratt ta' terminazzjoni ta' l-impjeg tal-

Kopja Informali ta' Sentenza

konvenut datat 27 ta' Settembru 2004. Talbet ukoll li jigu likwidati d-danni konsegwenti.

Sostniet li fil-kuntratt ta' impjeg tas-7 ta' Marzu 2003 jinghad:

"The Employee binds himself not to reveal, at any time, to unauthorised third parties, any confidential information to which he will have access."

Izda hawnhekk il-Qorti thoss l-obbligu li tirrileva hi stess li ma saru ebda provi fuq zvelar lil *"third parties"*. Jekk xi haga kien hu stess li ggwadanja u mhux *third parties*. Ghalhekk taht dan l-aspett l-azzjoni attrici fuq dan l-aspett ma tirnaxxix.

Is-socjeta` attrici sostniet ukoll li l-konvenut ghamel uzu minn informazzjoni kunfidenzjali tas-socjeta` attrici fil-pussess tieghu u dan biex jiehu vantagg personali minnu, kemm meta ghamel kuntatt mad-ditti li kien jahdmu mas-socjeta` attrici kif ukoll meta xerred informazzjoni kunfidenzjali dwar ir-ristrutturazzjoni li kienet qed isseh fihdan is-Simonds Farsons Cisk Group.

Is-socjeta` attrici sostniet ukoll li l-kuntratt ta' terminazzjoni tal-impjeg datat 27 ta' Settembru 2004 jipprovdi ukoll li: *"the employee in accepting this payment [Lm 10,500] assures his continued goodwill towards the Company..."*

Fil-kors tal-kawza irrizulta li l-konvenut uza l-istess informazzjoni a detriment tas-socjeta` attrici u a beneficcju tieghu personali. Minhabba dan l-attrici ssostni li l-konvenut gie moghti s-somma ta' €24,458.42 (Lm10,500) bhala garanzija tal-*continued goodwill* lejn is-socjeta` attrici fil-kuntratt ta' terminazzjoni ta' l-impieg, liema *continued goodwill* Caruana ma osservax.

Issa l-konvenut laqa' ghal dan l-aspett billi qal li kien ilu jafhom minn tfulitu. Dan huwa certament veru izda kien thallas mis-socjeta` attrici meta sar it-trasferiment ta' l-ishma u ghalhekk din l-informazzjoni ma setax juzaha aktar. Kuntrarjament ghal dak li sostna li r-riorganizzazzjoni kienet informazzjoni pubblika, mhux

konfidenzjali, irrizulta mid-deposizzjoni ta' Tabone u Farrugia li dan mhux minnu. Il-fatt li din l-informazzjoni giet zvelata lill-bord tad-diretturi li jikkomprenedi diversi nies xorta wahda jhalli l-informazzjoni kunfidenzjali. Ukoll li wara li tiffirma l-ftehim imsemmi u tithallas somma ghal *continued goodwill* u wara tiehu diversi impjegati mieghek certament ma jammontax ghal *continued goodwill*.

E. KONKLUZJONIJIET:

Ghal dawn il-motivi

Tilqa' l-ewwel eccezzjoni billi l-fatti li jaghtu lok ghal dan il-kaz ma joholqux l-obbligu fiducjarju kontemplat fl-Art 1124A tal-Kodici Civili, li fuqu hija ibbazata din l-istanza u dan kif dettaljatament imsemmi taht "D2";

Tichad l-eccezzjonijiet l-ohra ghall-motivi msemmija taht "D3" u "D4";

Tiddikjara li l-konvenut bl-agir tieghu naqas milli jottempera ruhu mal-provvedimenti ta' l-Artikolu 34 tal-Kodici tal-Kummerc u konsegwentement tikkundanna lill-konvenut ihallas is-somma ta' €1165 [Lm500], bhala penali skond id-dispozizzjoni ta' l-Artikolu 37(3) tal-Kodici tal-Kummerc;

Tiddikjara u tiddeciedi li l-konvenut bl-agir tieghu naqas milli josserva l-provvedimenti fil-kuntratt ta' l-impieg li gie maqbul bejn is-socjeta` attrici u l-istess konvenut fis-7 ta' Marzu 2003, kif ukoll il-provvedimenti fil-kuntratt ta' terminazzjoni ta' l-impjeg tal-konvenut datat 27 ta' Settembru 2004 u konsegwentement tillikwida d-danni li l-konvenut ghandu jhallas lis-socjeta` attrici in vista ta' tali ksur fl-ammont ta' €10000 [ghaxart elef Ewro];

Tikkundanna l-istess konvenut ihallas lis-socjeta` attrici s-somma ta' €10000, oltre €1165 fuq imsemmija.

Is-socjeta` attrici talbet il-hlas ta' imghax izda dan ma jistax jigu milqugh fuq somom li gew likwidati permezz ta' din is-sentenza.

Kopja Informali ta' Sentenza

Spejjez terz ghas-socjeta` attrici u zewg terzi kontra l-konvenut.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----